

॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ निसर्गतइतिसहजमित्रत्वोपपादनं साम्राज्या प्रसन्नेराज्यार्थदानेन हितं अर्जुनकोपशमनेनेति चतुर्धा पक्षोपिविवृतः ॥ २९ ॥ ३० ॥ वचः दुर्योधनस्य हतस्य शिरः पदाता युधिष्ठिरो भूतहिते रतः सदा वृकोदरस्तद्वशगस्तथायमौ ॥ त्वया तु पार्थैश्वर्यकृते च संविदे प्रजाः शिवं प्राप्नुयुरिच्छया तव ॥ २३ ॥ ब्रजंतु शेषाः स्वपुराणि बांधवानि वृत्तयुद्धाश्च भवंतु सैनिकाः ॥ न चेद्वचः श्रोष्यसि मे नराधिप ध्रुवं प्रतप्तासि ह तोरिभिर्युधि ॥ २४ ॥ इदं च दृष्टं जगता सह त्वया कृतं यदेकेन किरीटमालिना ॥ यथान कुर्याद्वलभिन्नचांतको न चापि धाता भगवान्नयक्षराट् ॥ २५ ॥ अतोऽपि भूयान् स्वगुणैर्धनं जयोनचातिवर्तिष्यति मेव चोखिलं ॥ तवानुयात्रां च सदा करिष्यति प्रसीदराजेंद्रशमं त्वमाप्नुहि ॥ २६ ॥ ममापि मानः परमः सदा त्वयि ब्रवीम्यतस्त्वां परमाच्च सौहृदात् ॥ निवारयिष्यामि च कर्णमप्यहं यदा भवान्सप्रणयो भविष्यति ॥ २७ ॥ वदंति मित्रं सहजं विचक्षणास्तथैव साम्राज्यधनेन चार्जितं ॥ प्रतापतश्चोपनतं चतुर्विधं तदस्ति सर्वतव पांडवेषु ॥ २८ ॥ निसर्गतस्ते तव वीरबांधवाः पुनश्च साम्रासमवाप्नुहि प्रभो ॥ त्वयि प्रसन्ने यदि मित्रतां गते हितं कृतं स्याज्जगतस्त्वया तुलं ॥ २९ ॥ स एव मुक्तः सुहृदावचो हितं विचिंत्य निःश्वस्य च दुर्मना ब्रवीत् ॥ यथा भवानाह सखेतथैव तन्ममापि विज्ञापयतो वचः शृणु ॥ ३० ॥ निहत्य दुःशासनमुक्तवान्वचः प्रसत्य शार्दूलवदेष दुर्मतिः ॥ वृकोदरस्तद्धृदये मम स्थितं न तत्परोक्षं भवतः कुतः शमः ॥ ३१ ॥ न चापि कर्णं प्रसहेद्रणेर्जुनो महागिरिं मे रुमिवो ग्रमारुतः ॥ न चाश्वसिष्यंति पृथात्मजामयि प्रसत्य वै रंबदुशो विचिंत्य ॥ ३२ ॥ न चापि कर्णं गुरुपुत्रसंयुगादुपारमेत्यर्हसि वक्तुमच्युत ॥ श्रमेण युक्तो महता घफाल्गुनस्तमेष कर्णः प्रसभं ह निष्यति ॥ ३३ ॥ तमेव मुक्त्वाप्यनुनीय चासकृत्तवात्मजः स्वाननुशास्ति सैनिकान् ॥ समाहिताभिद्रवता हि तान्मम सबाणहस्ताः किमु जोषमासत ॥ ३४ ॥ इति श्रीमहाभारते कर्णपर्वणि अश्वत्थामवाक्ये अष्टाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८८ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ संजय उवाच तौ शंखभेरीनिनदे स मृद्धे समीयतुः श्वेतहयौ नराग्र्यौ ॥ वैकर्तनः सूतपुत्रोर्जुनश्च दुर्मंत्रिते तव पुत्रस्य राजन् ॥ १ ॥ यथा गजौ हैमवतौ प्रभिन्नौ प्रवृद्धदंता विववासितार्थौ ॥ तथा समाजग्मतुरुग्रवीर्यौ धनं जयश्चाधिरथिश्च वीरौ ॥ २ ॥ बलाहकेनैव महाबलाहको यदृच्छया वा गिरिणायथा गिरिः ॥ तथा धनुर्ज्यातलने मिनिः स्वनैः समीयतुस्ता विषुवर्षवर्षिणौ ॥ ३ ॥ प्रवृद्धशृंगद्रुमवीरुदोषधी प्रवृद्धनानाविधनिर्झरौ कसौ ॥ यथा चलावाचलितौ महाबलौ तथा महास्रैरितरेतरंहतः ॥ ४ ॥

वयिष्यामीत्येवं रूपं ॥ ३१ ॥ यथा र्जुनः कर्णं न प्रसहेत्तदपि भवतः परोक्षं नेति पूर्वोक्तान्वयः ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ इति कर्णपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये अष्टाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८८ ॥ ताविति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥